

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 29. júna 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda — Článok 54 a článok 55 ods. 1 písm. a) — Charta základných práv Európskej únie — Článok 50 — Zásada ne bis in idem — Prípustnosť trestného stíhania obvineného v členskom štáte po skončení trestného stíhania začatého proti nemu v inom členskom štáte prokuratúrou bez dôkladného vyšetrovania — Neexistencia posúdenia vo veci samej“

Vo veci C-486/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Vyšší krajský súd Hamburg, Nemecko) z 23. októbra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 10. novembra 2014, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

Piotrovi Kossowskému,

za prítomnosti:

Generalstaatsanwaltschaft Hamburg,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça a F. Biltgen, sudcovia E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Prechal (spravodajkyňa), C. Vajda, S. Rodin a K. Jürimäe,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. septembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- P. Kossowski, v zastúpení: I. Vogel, Rechtsanwältin,
- Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, v zastúpení: L. von Selle a C. Rinio, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: F. X. Bréchet, D. Colas a C. David, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

- holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a M. de Ree, splnomocnené zástupkyne,
 - poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, J. Sawicka a M. Szwarc, splnomocnení zástupcovia,
 - vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: L. Christie, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci J. Holmes, barrister,
 - švajčiarska vláda, v zastúpení: R. Balzaretti, splnomocnený zástupca,
 - Európska komisia, v zastúpení: W. Bogensberger a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. decembra 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 54 a 55 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaného v Schengene (Luxembursko) 19. júna 1990, ktorý nadobudol platnosť 26. marca 1995 (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9, ďalej len „DVSD“), ako aj zlučiteľnosti tohto ustanovenia s článkom 50 a článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci trestného konania začatého v Nemecku proti pánovi Piotrovi Kossowskému (ďalej len „obvinený“), obvineného z toho, že 2. októbra 2005 spáchal na území tohto členského štátu čin závažného lúpežného vydierania.

Právny rámec

Právo Únie

Charta

- 3 Článok 50 Charty s názvom „Právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin“ znie takto:

„Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom.“

DVSD

- 4 DVSD bol uzatvorený s cieľom zabezpečiť vykonanie dohody medzi vládami štátov Hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach podpísanej v Schengene 14. júna 1985 (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 13; Mim. vyd. 19/002, s. 3).

- 5 Články 54 a 55 DVSD sa nachádzajú v jeho hlave III kapitole 3, ktorá sa nazýva „Zákaz dvojitého trestu“. Článok 54 DVSD stanovuje:

„Osoba právoplatne odsúdená jednou zo zmluvných strán nesmie byť pre ten istý čin stíhaná inou zmluvnou stranou, a to za predpokladu, že v prípade odsúdenia bol trest už odpykaný alebo sa práve odpykáva, alebo podľa práva štátu, v ktorom bol rozsudok vynesený, už nemôže byť vykonaný.“

- 6 Článok 55 DVSD stanovuje:

„1. Pri ratifikácii, prijatí alebo schválení tohto dohovoru môže jedna zmluvná strana prehlásiť, že v jednom alebo v niekoľkých nižšie uvedených prípadoch nie je viazaná článkom 54:

- a) keď predmetom rozsudku vynesenom v zahraničí bol čin celkom alebo čiastočne spáchaný na tamojšom území; táto výnimka však neplatí v poslednom prípade, ak bol čin spáchaný čiastočne na území tej zmluvnej strany, na ktorej bol rozsudok vynesený;

...

4. Nemožno uplatniť výnimky, ktoré boli predmetom prehlásenia podľa ods. 1, ak dotyčná zmluvná strana požiada inú zmluvnú stranu o stíhanie toho istého činu alebo vysloví súhlas s vydaním dotyčnej osoby.“

- 7 Pri ratifikácii DVSD vznesla Spolková republika Nemecko v zmysle článku 55 ods. 1 tejto dohody túto výhradu k článku 54 DVSD (BGBl. 1994 II, s. 631):

„Spolková republika Nemecko nie je viazaná článkom 54 [DVSD]

- a) keď predmetom rozsudku vynesenom v zahraničí bol čin celkom alebo čiastočne spáchaný na jej území...“

Protokol, ktorým sa začleňuje Schengenské acquis do rámca Únie

- 8 DVSD bol začlenený do práva Únie protokolom (č. 2) o Schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie, ktorý bol pripojený k Zmluve o EÚ v znení pred Lisabonskou zmluvou a k Zmluve o ES Amsterdamskou zmluvou (Ú. v. ES C 340, 1997, s. 93), na základe „schengenského acquis“, ktoré je vymedzené v prílohe k tomuto protokolu. Tento protokol povoľuje trinástim členským štátom založiť medzi sebou užšiu spoluprácu v oblasti patriacej do pôsobnosti Schengenského acquis.

Protokol (č. 19) o Schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie

- 9 Protokol (č. 19) o Schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie (Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 290), pripojený k Lisabonskej zmluve, povolil 25 členským štátom, aby v právnom a inštitucionálnom rámci Únie naviazali medzi sebou užšiu spoluprácu v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Schengenské acquis. Podľa článku 2 tohto protokolu:

„Schengenské acquis sa uplatňuje v členských štátoch uvedených v článku 1 bez toho, aby bol dotknutý článok 3 Aktu o pristúpení zo 16. apríla 2003 a článok 4 Aktu o pristúpení z 25. apríla 2005. Rada nahrádza Výkonný výbor zriadený Schengenskými dohodami.“

Poľské právo

- 10 Kodeks postępowania karnego (trestný poriadok) vo svojom článku 327 ods. 2 stanovuje:

„Právoplatne zastavené vyšetrovanie možno proti osobe, voči ktorej bolo vedené vyšetrovanie ako proti osobe podozrivej zo spáchania trestného činu obnoviť na príkaz prokurátora... len vtedy, ak vyjdú najavo nové podstatné skutkové okolnosti alebo dôkazy, ktoré predtým neboli známe...“

- 11 Článok 328 tohto poriadku stanovuje:

„1. Generálny prokurátor môže zrušiť právoplatné uznesenie o ukončení vyšetrovania proti osobe podozrivej zo spáchania trestného činu, ak sa domnieva, že ukončenie vyšetrovania nebolo dôvodné...“

2. Po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti ukončenia vyšetrovania môže generálny prokurátor toto uznesenie alebo jeho odôvodnenie zrušiť, alebo zmeniť len v prospech podozrivého.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 12 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Staatsanwaltschaft Hamburg (prokuratúra v Hamburgu, Nemecko) obvinenému vytýka, že 2. októbra 2005 spáchal v Hamburgu (Nemecko) čin, ktorý je v nemeckom trestnom práve kvalifikovaný ako lúpežné vydieranie. Obvinený opustil miesto činu v automobile poškodeného dotknutého vo veci samej. V Hamburgu bolo voči obvinenému začaté vyšetrovanie.
- 13 Poľské úrady pri cestnej kontrole 20. októbra 2005 v Kołobrzegu (Poľsko) zastavili motorové vozidlo vedené obvineným a zadržali ho na účely výkonu trestu odňatia slobody uloženého v Poľsku v inej veci. V nadväznosti na pátranie po motorovom vozidle vedenom obvineným Prokuratura rejonowa w Kołobrzegu (okresná prokuratúra v Kołobrzegu, Poľsko) začala proti nemu vyšetrovanie týkajúce sa obvinenia z trestného činu lúpežného vydierania podľa článku 282 poľského Trestného zákonníka, ktorý spáchal 2. októbra 2005 v Hamburgu.
- 14 V rámci právnej pomoci Prokuratura Okręgowa w Koszalinie (Krajská prokuratúra Kozsalina, Poľsko) požiadala prokuratúru v Hamburgu o kópiu vyšetrovacieho spisu. Táto kópia spisu bola poskytnutá v auguste 2006.
- 15 V decembri 2006 okresná prokuratúra v Kołobrzegu poskytla prokuratúre v Hamburgu svoje rozhodnutie z 22. decembra 2006, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie proti obvinenému z dôvodu nedostatku dôkazov.
- 16 Je pravda, že toto uznesenie bolo odôvodnené tým, že obvinený odmietol vypovedať a keďže poškodený, ako aj ďalší nepriamy svedok žili v Nemecku, takže v priebehu vyšetrovania nemohli byť vypočutí, v dôsledku čoho nemohli byť tvrdenia tohto poškodeného, sčasti nepresné a protirečivé, overené.
- 17 Vnútroštátny súd dodáva, že podľa poučenia o opravných prostriedkoch, ktoré bolo pripojené k tomuto rozhodnutiu o ukončení trestného stíhania, môžu účastníci konania podať proti tomuto rozhodnutiu do siedmich dní od jeho doručenia sťažnosť. Poškodený dotknutý v konaní pred vnútroštátnym súdom podľa všetkého takúto sťažnosť nepodal.
- 18 Dňa 24. júla 2009 vydala prokuratúra v Hamburgu proti obvinenému európsky zatýkací rozkaz po tom, ako 9. januára 2006 dostala vnútroštátny zatýkací rozkaz od Amtsgericht Hamburg (Mestský súd Hamburg). Listom zo 4. septembra 2009 bola Poľská republika požiadaná o vydanie obvineného do

Spolkovej republiky Nemecko. Sąd okręgowy w Koszalinie (Okresný súd Koszalina, Poľsko) odmietol 17. septembra 2009 vykonať európsky zatýkací rozkaz, pričom poukázal na rozhodnutie okresnej prokuratúry v Kołobrzegu o ukončení trestného stíhania, ktoré tento súd označil za právoplatné v zmysle poľského trestného poriadku.

- 19 Obvinený, stále hľadaný v Nemecku, bol 7. februára 2014 zadržaný v Berlíne (Nemecko). Prokuratúra v Hamburgu ho obvinila 17. marca 2014. Landgericht Hamburg (Krajinský súd Hamburg, Nemecko) zamietol otvorenie hlavného pojednávania proti pánovi Kossowskému, keďže v dôsledku rozhodnutia okresnej prokuratúry v Kołobrzegu došlo k definitívnemu zastaveniu trestného stíhania v zmysle článku 54 DVSD. V dôsledku toho 4. apríla 2014 zrušil európsky zatýkací rozkaz vydaný na obvineného, ktorý bol následne prepustený z vyšetrovacej väzby.
- 20 Vnútroštátny súd, na ktorý sa prokuratúra v Hamburgu odvolala proti tomuto rozhodnutiu, sa domnieva, že podľa nemeckej právnej úpravy, ktorá sa v tejto súvislosti uplatňuje, existuje voči obvinenému dostatočné podozrenie zo spáchania trestného činu, takže možno začať hlavné pojednávanie na Landgericht Hamburg (Krajinský súd Hamburg) a umožniť prejednanie obžaloby, ibaže by tomu bránila zásada *ne bis in idem* podľa článku 54 DVSD a článku 50 Charty.
- 21 V tejto súvislosti si vnútroštátny súd kladie otázku, či výhrada, ktorú Spolková republika Nemecko urobila podľa článku 55 ods. 1 písm. a) DVSD, stále platí. Ak táto výhrada stále platí, zásada *ne bis in idem* sa v tomto prípade neuplatňuje, lebo čin, ktorý je obvinenému vytýkaný, bol spáchaný na nemeckom území a nemecké orgány činné v trestnom konaní nepožiadali poľské úrady o stíhanie v zmysle článku 55 ods. 4 DVSD.
- 22 Pokiaľ uvedená výhrada neplatí, vnútroštátny súd sa vzhľadom na to, že v Nemecku a Poľsku je vedené stíhanie za rovnaký trestný čin, pýta, či obvineného treba vzhľadom na rozhodnutie okresnej prokuratúry v Kołobrzegu považovať za „právoplatne odsúdeného“ v zmysle článku 54 DVSD alebo „oslobodeného... konečným rozsudkom“ v zmysle článku 50 Charty. Vec prejednávaná pred vnútroštátnym súdom sa podľa neho líši od veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 5. júna 2014, M (C-398/12, EU:C:2014:1057), lebo pred vydaním rozhodnutia z 22. decembra 2006, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené, nebolo vedené dôkladné vyšetrovanie. Vnútroštátny súd má ďalej pochybnosti o tom, či nadobudnutie právoplatnosti takéhoto rozhodnutia závisí od vykonania určitých povinností, ktorých uložením je protiprávne konanie potrestané.
- 23 Za týchto podmienok Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Vyšší krajinský súd Hamburg, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
 - „1. Platia aj naďalej výhrady vyjadrené zmluvnými stranami pri ratifikácii DVSD podľa článku 55 ods. 1 písm. a) DVSD – konkrétne výhrada [týkajúca sa článku 54 DVSD] – aj po zavedení Schengenského acquis do právneho rámca Únie prostredníctvom [protokolu (č. 2) o Schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie] zachovaného v platnosti [protokolom (č. 19) o Schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie]? Ide pri týchto výnimkách o proporcionálne obmedzenia článku 50 Charty v zmysle článku 52 ods. 1 Charty?
 2. V prípade, ak by to tak nebolo, má sa zásada *ne bis in idem* uvedená v článku 54 DVSD a článku 50 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni trestnému stíhaniu obvineného v členskom štáte – v tomto prípade v Nemecku –, pokiaľ voči tomuto obvinenému bolo trestné stíhanie v inom členskom štáte – v tomto prípade v Poľsku – zo strany prokuratúry – bez uloženia trestu za spáchaný čin a bez uskutočnenia dôkladného vyšetrovania – zo skutkových dôvodov v dôsledku nedostatočného preukázania podozrenia zo spáchania trestného činu zastavené a môže byť obnovené len v prípade, že sa objavia podstatné, predtým neznáme okolnosti avšak bez toho, aby takéto nové okolnosti v danom prípade konkrétne existovali?“

O právomoci Súdneho dvora

- 24 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa zakladá na článku 267 ZFEÚ, hoci položené otázky sa týkajú DVSD, teda dohovoru, na ktorý sa vzťahuje hlava VI Zmluvy o EÚ v znení platnom pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy.
- 25 V tejto súvislosti je nepochybné, že úprava v článku 267 ZFEÚ sa má uplatňovať na prejudiciálnu právomoc Súdneho dvora podľa článku 35 EÚ, ktorý sa uplatňuje do 1. decembra 2014 za podmienok uvedených v tomto ustanovení (rozsudok z 27. mája 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, bod 43).
- 26 Spolková republika Nemecko urobila vyhlásenie podľa článku 35 ods. 2 EÚ, ktorým uznala právomoc Súdneho dvora rozhodovať za podmienok uvedených v odseku 3 písm. b) tohto článku, ako to vyplýva z informácie týkajúcej sa nadobudnutia platnosti Amsterdamskej zmluvy uverejnenej v *Úradnom vestníku Európskych spoločenských zmlúv* z 1. mája 1999 (Ú. v. ES L 114, 1999, s. 56).
- 27 Za týchto okolností skutočnosť, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu nespomína článok 35 EÚ, ale odkazuje na článok 267 ZFEÚ, nemôže mať sama osebe za následok nedostatok právomoci Súdneho dvora odpovedať na otázky, ktoré položil Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Vyšší krajský súd Hamburg) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, bod 45).
- 28 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že Súdny dvor má právomoc odpovedať na položené otázky.

O prejudiciálnych otázkach

- 29 Svojimi otázkami sa vnútroštátny súd v podstate po prvé pýta, či je vyhlásenie Spolkovej republiky Nemecko podľa článku 55 ods. 1 písm. a) DVSD stále platné, a po druhé, či v prípade zápornej odpovede na prvú otázku bol obvinený za takých okolností, akými sú okolnosti dotknuté vo veci samej, právoplatne odsúdený v zmysle článku 54 DVSD a článku 50 Charty.
- 30 Keďže otázka prípadného uplatnenia výnimky zo zásady *ne bis in idem* stanovenej v článku 55 ods. 1 písm. a) DVSD sa kladie len v prípade, že za takých okolností, akými sú okolnosti vo veci samej, bola osoba „právoplatne odsúdená“ v zmysle článku 54 DVSD a uvedená zásada sa teda uplatňuje, je potrebné odpovedať najskôr na druhú otázku.

O druhej otázke

- 31 Na úvod je vhodné pripomenúť, že Súdny dvor už v bode 35 rozsudku z 5. júna 2014, M (C-398/12, EU:C:2014:1057), uviedol, že právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin je uvedené v článku 54 DVSD, ako aj v článku 50 Charty, čiže článok 54 DVSD treba vykladať so zreteľom na článok 50 Charty.
- 32 V dôsledku toho treba dospieť k záveru, že svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má zásada *ne bis in idem* zakotvená v článku 54 DVSD vykladať so zreteľom na článok 50 Charty v tom zmysle, že rozhodnutie prokuratúry o zastavení trestného stíhania, ktorým bolo právoplatne ukončené vyšetrovanie, ak nedôjde k obnove konania alebo k jeho zrušeniu, voči určitej osobe bez toho, aby bol uložený trest, možno kvalifikovať ako právoplatné rozhodnutie v zmysle týchto článkov, ak bolo uvedené konanie ukončené bez uskutočnenia dôkladného vyšetrovania.
- 33 Tak ako vyplýva zo samotného znenia článku 54 DVSD, nikto nemôže byť stíhaný v jednom zmluvnom štáte pre ten istý čin, za ktorý už bol v prvom zmluvnom štáte „právoplatne odsúdený“.

- 34 Na to, aby sa osoba považovala za „právoplatne odsúdenú“ v zmysle tohto článku za trestný čin, ktorý jej bol vytýkaný, musí byť v prvom rade trestné stíhanie definitívne zastavené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júna 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, bod 31 a citovanú judikatúru).
- 35 Posúdenie tejto prvej podmienky sa musí urobiť na základe práva zmluvného štátu, ktorý dotknuté trestné rozhodnutie vydal. Rozhodnutie, ktoré podľa práva zmluvného štátu, v ktorom bolo začaté trestné stíhanie proti osobe, právoplatne neukončuje trestné stíhanie na vnútroštátnej úrovni, nemôže totiž v zásade predstavovať procesnú prekážku, pokiaľ ide o prípadné začatie alebo pokračovanie trestného stíhania za ten istý trestný čin proti tejto osobe v inom zmluvnom štáte (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. decembra 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, bod 36, ako aj z 5. júna 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, body 32 a 36).
- 36 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vo veci, o ktorú ide vo veci samej, vyplýva, že podľa poľskej právnej úpravy rozhodnutie okresnej prokuratúry v Kołobrzegu, ktorým sa ukončuje trestné stíhanie, vedie k právoplatnému zastaveniu trestného stíhania v Poľsku.
- 37 Zo spisu predloženého Súdneho dvoru okrem toho vyplýva, že možnosť obnoviť vyšetrovanie podľa článku 327 ods. 2 trestného poriadku, ak vyjdú najavo podstatné skutkové okolnosti alebo dôkazy, ktoré predtým neboli známe, ani možnosť prokuratúry zrušiť na základe článku 328 tohto poriadku právoplatné uznesenie o zastavení vyšetrovacieho konania, ak sa domnieva, že zastavenie vyšetrovacieho konania nebolo dôvodné, nemení nič na tom, že podľa poľskej právnej úpravy bolo trestné konanie právoplatne ukončené.
- 38 Skutočnosť, že rozhodnutie dotknuté v konaní pred vnútroštátnym súdom bolo prijaté okresnou prokuratúrou v Kołobrzegu a že nedošlo k vykonaniu trestu, nie je rozhodujúca z hľadiska posúdenia, či týmto rozhodnutím bolo právoplatne ukončené trestné stíhanie.
- 39 Článok 54 DVSD sa uplatňuje tiež na rozhodnutia, ktoré vydal orgán oprávnený zúčastňovať sa trestného súdnictva v príslušnom vnútroštátnom poriadku, ako je okresná prokuratúra v Kołobrzegu, ktorými sa právoplatne skončí trestné stíhanie v členskom štáte, aj ak sú tieto rozhodnutia prijaté bez účasti súdneho orgánu a nemajú formu rozsudku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. februára 2003, Gözutok a Brügge, C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87, body 28 a 38).
- 40 Pokiaľ ide o absenciu trestu, je potrebné uviesť, že článok 54 DVSD stanovuje podmienku, že trest bol vykonaný alebo sa práve vykonáva, alebo už nemôže byť vykonaný podľa práva zmluvného štátu, ktorý ho uložil len v prípade odsúdenia.
- 41 Zmienka o treste teda nemôže byť vykladaná v tom zmysle, že v prípadoch, keď nedošlo k odsúdeniu, je na účely uplatnenia článku 54 DVSD potrebné splniť ďalšiu podmienku.
- 42 Na určenie toho, či súdne rozhodnutie predstavuje rozhodnutie, ktoré právoplatne odsúdilo nejakú osobu v zmysle článku 54 DVSD, je potrebné sa ubezpečiť, že toto rozhodnutie bolo vydané na základe posúdenia veci samej (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. marca 2005, Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156, bod 30, a z 5. júna 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, bod 28).
- 43 Na tento účel je potrebné zohľadniť ciele sledované právnou úpravou, ktorej je článok 54 DVSD súčasťou, ako aj jej kontext (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. októbra 2014, Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 44 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zásada *ne bis in idem* uvedená v tomto článku má v prvom rade v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti zabrániť, aby bola osoba právoplatne odsúdená v dôsledku toho, že využila svoje právo voľného pohybu, stíhaná za ten istý čin na území viacerých zmluvných štátov a zaručiť právnú istotu prostredníctvom rešpektovania rozhodnutí verejných orgánov, ktoré nadobudli právoplatnosť aj bez harmonizácie alebo aproximácie

trestnoprávných úprav členských štátov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. septembra 2006, Gasparini a i., C-467/04, EU:C:2006:610, bod 27; z 22. decembra 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, bod 41, ako aj z 27. mája 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, bod 77).

- 45 V druhom rade je však potrebné dodať, že ak cieľom článku 54 DVSD je zaručiť osobe, ktorá bola odsúdená a svoj trest už vykonala alebo ktorá bola prípadne právoplatne oslobodená spod obžaloby v zmluvnom štáte, aby sa mohla pohybovať vnútri schengenského priestoru bez obavy zo stíhania v inom členskom štáte pre ten istý čin, nie je jeho cieľom chrániť podozrivého pred možnosťou byť vystavený postupnému vyšetrovaniu v niekoľkých zmluvných štátoch za tie isté činy (rozsudok z 22. decembra 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, bod 44).
- 46 V tejto súvislosti treba článok 54 DSVD vykladať so zreteľom na článok 3 ods. 2 ZEÚ, podľa ktorého Únia ponúka svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa najmä predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou.
- 47 Skutočnosť, či je trestné rozhodnutie členského štátu právoplatné v zmysle článku 54 DVSD, preto treba vykladať nielen s ohľadom na potrebu zaručiť voľný pohyb osôb, ale aj na potrebu podporovať predchádzanie trestnej činnosti v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.
- 48 Vzhľadom na uvedené úvahy rozhodnutie, ktorým sa zastavuje trestné stíhanie, akým je rozhodnutie dotknuté vo veci samej, ktoré bolo prijaté v situácii, keď prokurátor nepokračoval v trestnom stíhaní len z dôvodu, že obvinený odmietol vypovedať a poškodený, ako aj ďalší nepriamy svedok žili v Nemecku, takže v priebehu vyšetrovania nemohli byť vypočutí, v dôsledku čoho tvrdenia tohto poškodeného nemohli byť overené bez toho, aby bolo vedené dôkladné vyšetrovanie na účely zhromaždenia a preskúmania dôkazov, nepredstavuje rozhodnutie vydané na základe posúdenia veci samej.
- 49 Výsledkom uplatnenia článku 54 DVSD na takéto rozhodnutie by bolo sťaženie, resp. znemožnenie akejkoľvek konkrétnej možnosti potrestať v dotknutých členských štátoch protizákonné konanie obvineného. Na jednej strane uvedené rozhodnutie o skončení konania by bolo prijaté justičnými orgánmi členského štátu bez toho, aby bolo dôkladne posúdené protizákonné konanie obvineného. Na druhej strane začatie trestného konania v inom členskom štáte za tie isté skutky by bolo ohrozené. Tento dôsledok by bol zjavne v rozpore so samotným účelom článku 3 ods. 2 ZEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. marca 2005, Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156, body 33 a 34).
- 50 Napokon, ako Súdny dvor už uviedol, článok 54 DVSD nevyhnutne znamená, že existuje vzájomná dôvera zmluvných štátov v ich príslušné systémy trestného súdnictva a že každý z uvedených štátov súhlasí s uplatnením trestného práva platného v iných zmluvných štátoch, hoci by uplatnenie jeho vlastnej právnej úpravy viedlo k inému výsledku (rozsudok z 11. decembra 2008, Bourquain, C-297/07, EU:C:2008:708, bod 37 a citovaná judikatúra).
- 51 Táto vzájomná dôvera vyžaduje, aby príslušné dotknuté orgány druhého zmluvného štátu akceptovali právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo vydané na území prvého zmluvného štátu, ktoré im bolo oznámené.
- 52 Táto vzájomná dôvera však môže existovať len v prípade, že druhý zmluvný štát sa môže uistiť na základe informácií od prvého zmluvného štátu o tom, že dotknuté rozhodnutie prijaté príslušnými orgánmi prvého zmluvného štátu je skutočne právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo vydané na základe posúdenia veci samej.
- 53 V dôsledku toho, ako uviedol generálny advokát v bode 74 až 78 a 84 svojich návrhov, uznesenie prokurátora o zastavení trestného stíhania, ktoré ukončuje vyšetrovanie, nemôže byť považované za rozhodnutie vydané na základe posúdenia veci samej, a v dôsledku toho kvalifikované ako právoplatný

rozsudok v zmysle článku 54 DVSD, ak zo samotného odôvodnenia tohto rozhodnutia zjavne vyplýva, že neprebehlo dôkladné vyšetrovanie, bez ktorého môže byť spochybnená vzájomná dôvera členských štátov. V tejto súvislosti absencia vypočutia poškodeného a prípadného svedka svedčí o tom, že vo veci samej neprebehlo dôkladné vyšetrovanie.

- 54 S ohľadom na uvedené treba na druhú otázku odpovedať, že zásada *ne bis in idem* uvedená v článku 54 DVSD vykladanom so zreteľom na článok 50 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že rozhodnutie prokuratúry o zastavení trestného stíhania, ktorým bolo právoplatne ukončené vyšetrovanie, ak nedôjde k jeho obnove alebo zrušeniu, voči určitej osobe bez toho, aby bol uložený trest, nemožno kvalifikovať ako právoplatné rozhodnutie v zmysle týchto článkov, ak z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že uvedené konanie bolo ukončené bez uskutočnenia dôkladného vyšetrovania, pričom absencia vypočutia poškodeného a prípadného svedka svedčí o tom, že takéto vyšetrovanie neprebehlo.

O prvej otázke

- 55 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné odpovedať na prvú otázku.

O trovách

- 56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Zásada *ne bis in idem* uvedená v článku 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach podpísaného v Schengene (Luxembursko) 19. júna 1990, vykladanom so zreteľom na článok 50 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že rozhodnutie prokuratúry o zastavení trestného stíhania, ktorým bolo právoplatne ukončené vyšetrovanie, ak nedôjde k jeho obnove alebo zrušeniu, voči určitej osobe bez toho, aby bol uložený trest, nemožno kvalifikovať ako právoplatné rozhodnutie v zmysle týchto článkov, ak z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že uvedené konanie bolo ukončené bez uskutočnenia dôkladného vyšetrovania, pričom absencia vypočutia poškodeného a prípadného svedka svedčí o tom, že takéto vyšetrovanie neprebehlo.

Podpisy